

Posudek vedoucího diplomové práce: Jitka Skochová „Role občanských sdružení v ochraně životního prostředí“

Diplomová práce Jitky Skochové na téma „Role občanských sdružení v ochraně životního prostředí“ má celkem 105 stran, z toho 87 stran vlastního textu a skládá se ze čtyř kapitol, úvodu, závěru, seznamu zkratk, seznamu literatury, německy a česky psaného abstraktu a seznamu klíčových slov. Byla odevzdána 6.září 2012.

Aktuálnost tématu. Téma práce „Role občanských sdružení v ochraně životního prostředí“ činí aktuálním význam občanských sdružení v ochraně životního prostředí, řada problematických otázek právní úpravy souvisící zejména s účinnou účastí občanských sdružení na ochraně životního prostředí a v neposlední řadě přijetí nového kodexu občanského práva, který přináší řadu změn týkajících se postavení neziskových organizací.

Náročnost tématu. Téma práce hodnotím jako spíše obtížné, neboť klade nároky na znalost širšího okruhu právních předpisů týkajících jak statusu občanských sdružení (předpisy práva správního a občanského) včetně nutnosti vypořádat se s novou právní úpravou nového občanského zákoníku tak na znalosti práva životního prostředí a to zejména jeho průřezových nástrojů. Rozsáhlá je i judikatura související s tématem. Na druhou stranu oporu poskytuje značné množství literatury. Diplomantka si přitom zvolila obtížnější způsob zpracování tématu, který reflektuje všechny aspekty postavení občanských sdružení (status občanských sdružení, role při ochraně životního prostředí) a soustředí se na problémové otázky.

Hodnocení práce. Diplomová práce se ve čtyřech logicky na sebe navazujících kapitolách věnuje všem podstatným hlediskům právní úpravy. Nejprve se v první kapitole zabývá obecně neziskovými organizacemi, především postavením občanských sdružení, přičemž značnou pozornost věnuje právní úpravě v novém občanském zákoníku – zejména pojmu veřejná prospěšnost. V další kapitole se práce zaměřuje na roli občanských sdružení při ochraně životního prostředí, zejména roli osvětovou a dále účasti sdružení v legislativním procesu. V posledních dvou kapitolách se diplomantka zaměřuje na práva zaručená občanským sdružením při ochraně životního prostředí tzv. Aarhuskou úmluvou. Nejprve se ve třetí kapitole zabývá právem účastnit se rozhodovacích procesů a to jak formou konzultativní účasti tak účastenstvím ve správním řízení, čtvrtá kapitola je pak věnována přístupu k soudní ochraně. Autorka přitom vhodně využívá soudní judikaturu, výborně se jí daří upozornit na problémová místa a to včetně vlastních komentářů a návrhů. Neopomíjí ani kontrolní mechanismy samotné Aarhuské úmluvy včetně zachycení nedávného projednání stížnosti na Českou republiku (Sdělení ohledně naplňování závazků Aarhuské úmluvy v ČR – sp. zn. ACCC/C/2010/50) před tímto výborem. V závěru práce je upozorněno na podstatné problémy a jsou shrnuty návrhy řešení.

Diplomová práce Jitky Škochové se vyznačuje velmi precizním zpracováním jak po věcné tak po formální stránce (grafické zpracování, jazyk a stylistika). Velmi kladně hodnotím též autorčinu práci s literaturou a s judikaturou a snahu o kritické zpracování tématu, kdy se jí daří upozornit na problémy právní úpravy často i s návrhem vlastního řešení. Téma je zpracováno komplexně a přehledně, neopomíjí žádné aspekty tématu, práce je logicky členěna.

Doporučení k obhajobě a návrh klasifikace. Celkově hodnotím práci diplomovou práci Jitka Skochové jako výbornou a jako takovou ji doporučuji k ústní obhajobě.

Otázky k obhajobě:

1. Objasněte blíže postavení Výboru pro dodržování Aarhuské úmluvy. Jaké jsou zkušenosti s respektováním jeho doporučení?
2. Jaké jsou důsledky nepřiznání práva na příznivé životní prostředí právnickým osobám? Dovedil již někdy Nejvyšší správní, že právo na příznivé životní prostředí lze občanskému sdružení v konkrétní věci a ze specifických důvodů přiznat?

V Praze dne 17. září 2012

JUDr. Martina Franková, Ph.D.